

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN KIM HƯƠNG

**BIỆN PHÁP GIÁO DỤC HÒA NHẬP
CHO TRẺ TỰ KỶ TUỔI MẦM NON TẠI
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN KIM HƯƠNG

**BIỆN PHÁP GIÁO DỤC HÒA NHẬP
CHO TRẺ TỰ KỶ TUỔI MẦM NON TẠI
THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Giáo dục học

Mã số: 60.14.01.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. TRẦN THỊ MINH HUẾ

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực. Những kết luận của luận văn chưa công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 5 năm 2015

Tác giả luận văn

Nguyễn Kim Hương

LỜI CẢM ƠN

Em xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành, sâu sắc nhất đến **TS. Trần Thị Minh Huệ** người đã tạo điều kiện thuận lợi cho em lựa chọn hướng đi đúng đắn trong việc nghiên cứu đề tài này và cô luôn là người hướng dẫn tận tình về mặt khoa học, khích lệ, động viên em về mặt tinh thần trong suốt tiến trình nghiên cứu đề tài.

Em xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Khoa Sau đại học, các thầy cô trong khoa Tâm lý giáo dục trường Đại học sư phạm Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi, chỉ bảo, trợ giúp em trong thời gian học tập và thực hiện luận văn.

Em xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ quý báu của các cô giáo mầm non trên địa bàn thành phố Thái Nguyên, đặc biệt là các cô giáo Trường Mầm non 19 - 5, Trường Mầm non Quang Trung, Trường Mầm non Sư Phạm, Trường Mầm non Tân Long trong quá trình điều tra thực trạng, thu thập thông tin, số liệu phục vụ luận văn.

Do còn hạn chế về thời gian và kinh nghiệm nghiên cứu nên luận văn này chắc hẳn không tránh khỏi thiếu sót. Với tinh thần cầu thị, em rất mong sẽ nhận được sự chia sẻ, góp ý của các thầy cô, các độc giả và các bạn đồng nghiệp để luận văn của em được hoàn thiện hơn

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2015

Tác giả

Nguyễn Kim Hương

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	v
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Giả thuyết khoa học	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Cấu trúc luận văn.....	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ GIÁO DỤC HÒA NHẬP CHO TRẺ TỰ KỶ TUỔI MẦM NON	5
1.1. Khái quát về lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	5
1.1.1. Những nghiên cứu ở nước ngoài	5
1.1.2. Những nghiên cứu ở trong nước	7
1.2. Những khái niệm công cụ.....	9
1.2.1. Tự kỷ và hội chứng tự kỷ	9
1.2.2. Giáo dục hòa nhập	15
1.2.3. Giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non	16
1.2.4. Biện pháp giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non.....	17
1.3. Một số vấn đề lý luận về hội chứng tự kỷ lứa tuổi mầm non.....	17
1.3.1. Đặc điểm phát triển của trẻ mầm non và những yêu cầu cần đạt đối với từng độ tuổi	17
1.3.2. Những biểu hiện của hội chứng tự kỷ và các trạng thái liên quan đến hội chứng tự kỷ lứa tuổi mầm non.....	21

1.4. Một số vấn đề lý luận về giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non.....	26
1.4.1. Mục tiêu giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non.....	26
1.4.2. Nhiệm vụ của giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non	27
1.4.3. Nội dung giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non	27
1.4.4. Phương pháp giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non.....	31
1.4.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non	36
Kết luận chương 1.....	40
Chương 2. THỰC TRẠNG GIÁO DỤC HÒA NHẬP CHO TRẺ TỰ KỶ 3-5 TUỔI Ở CÁC TRƯỜNG MẦM NON TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN	42
2.1. Khái quát về khảo sát thực trạng	42
2.1.1. Khái quát về công tác giáo dục trẻ mầm non tại thành phố Thái Nguyên.....	42
2.1.2. Mục tiêu khảo sát	45
2.1.3. Nội dung khảo sát.....	45
2.1.4. Đối tượng khảo sát	45
2.1.5. Phương pháp khảo sát và cách xử lý kết quả	46
2.2. Thực trạng nhận thức của CBQL và GV về giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non tại các trường mầm non trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.....	47
2.2.1. Thực trạng nhận thức về các khái niệm liên quan đến giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ ở lứa tuổi mầm non.....	47
2.2.2. Thực trạng nhận thức về biểu hiện của trẻ tự kỷ.....	50
2.2.3. Thực trạng nhận thức về vai trò của giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non.....	55
2.2.4. Thực trạng nhận thức về vai trò của GV trong giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non	57

2.3. Thực trạng công tác giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ 3-5 tuổi tại các trường mầm non trên địa bàn thành phố Thái Nguyên	59
2.3.1. Thực trạng nội dung giáo dục kỹ năng và phương pháp giáo dục cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non của GV các trường mầm non trên địa bàn thành phố Thái Nguyên	59
2.3.2. Thực trạng việc xây dựng và thực hiện các chương trình giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non tại các trường mầm non trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.....	61
2.3.3. Thực trạng sử dụng các biện pháp giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ 3-5 tuổi tại các trường mầm non trên địa bàn thành phố Thái Nguyên	63
2.4. Đánh giá chung về công tác giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non tại các trường mầm non trên địa bàn thành phố Thái Nguyên	67
2.4.1. Thuận lợi.....	67
2.4.2. Hạn chế.....	67
2.4.3. Nguyên nhân dẫn đến hạn chế.....	68
Kết luận chương 2.....	68
Chương 3. MỘT SỐ BIỆN PHÁP GIÁO DỤC HOÀ NHẬP CHO TRẺ TỰ KỶ TUỔI MẦM NON TẠI THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN	70
3.1. Những nguyên tắc chỉ đạo đề xuất biện pháp giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ tuổi mầm non tại thành phố Thái Nguyên	70
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo mục tiêu của giáo dục mầm non.....	70
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính toàn diện.....	70
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính phù hợp với đặc điểm và mức độ tự kỷ ở trẻ lứa tuổi mầm non	71
3.1.4. Nguyên tắc tương tác giữa giáo viên mầm non và trẻ tự kỷ	71

3.2. Một số biện pháp giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ tuổi mầm non tại thành phố Thái Nguyên	71
3.2.1. Bồi dưỡng năng lực sử dụng bộ công cụ chẩn đoán các mức độ biểu hiện tự kỷ ở trẻ lứa tuổi mầm non	71
3.2.2. Xây dựng nội dung, chương trình giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non.....	73
3.2.3. Tích hợp giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ thông qua tổ chức hoạt động trong chế độ sinh hoạt hàng ngày (hoạt động vui chơi, hoạt động học có chủ đích, hoạt động tham quan đi lại, hoạt động sinh hoạt, hoạt động ngày lễ hội).....	74
3.2.4. Bồi dưỡng giáo viên về kiến thức và kỹ năng giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ trong nhóm lớp.....	77
3.2.5. Kết hợp các phương pháp dạy học, phương pháp giáo dục và phương pháp giáo dục đặc biệt vào giáo dục hòa nhập cho TTK lứa tuổi mầm non.....	79
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp.....	82
3.4. Khảo sát tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ tuổi mầm non tại thành phố Thái Nguyên.....	83
3.4.1. Các bước khảo nghiệm.....	83
3.4.2. Kết quả khảo nghiệm tính cần thiết của các biện pháp.....	84
3.4.3. Kết quả khảo nghiệm tính khả thi của các biện pháp.....	85
3.4.4. Mối tương quan giữa tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp	87
Kết luận chương 3.....	90
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	91
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	95
PHỤ LỤC	1

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ABA	:	Phương pháp phân tích hành vi ứng dụng
ADHD	:	Chứng tăng động giảm chú ý
CBGV	:	Cán bộ giáo viên
CBQL	:	Cán bộ quản lý
EEG	:	electroencephalograms/ điện não đồ
GD&ĐT	:	Giáo dục và Đào tạo
GDMN	:	Giáo dục mầm non
GV	:	Giáo viên
PECS	:	Phương pháp giáo dục giao tiếp thông qua trao đổi hình
RDI	:	Phương pháp can thiệp phát triển quan hệ xã hội
SL	:	Số lượng
TEACCH	:	Phương pháp trị liệu trẻ tự kỷ về giao tiếp
TTK	:	Trẻ tự kỷ

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1:	Thống kê khách thể khảo sát tại 4 trường mầm non trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.....	46
Bảng 2.2:	Thống kê số lượng trẻ khảo sát tại 4 trường mầm non trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.....	46
2.2.1.	Thực trạng nhận thức về các khái niệm liên quan đến giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ ở lứa tuổi mầm non.....	47
Bảng 2.3:	Thực trạng nhận thức về các khái niệm liên quan đến giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ.....	48
Bảng 2.4:	Thực trạng nhận thức về biểu hiện cơ bản và trạng thái liên quan của trẻ tự kỷ.....	50
Bảng 2.5:	Thực trạng nhận thức về vai trò của giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non	55
Bảng 2.6:	Thực trạng nhận thức về vai trò của GV trong giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷlứa tuổi mầm non.....	57
Bảng 2.7:	Thực trạng nội dung giáo dục kỹ năng cho trẻ tự kỷ 3-5 tuổi của GV các trường mầm non trên địa bàn thành phố Thái Nguyên	59
Bảng 2.8:	Thực trạng việc xây dựng và thực hiện các chương trình giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ lứa tuổi mầm non tại các trường mầm non trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.....	62
Bảng 2.9:	Thực trạng về công tác giáo dục hòa nhập cho trẻ tự kỷ 3-5 tuổi tại các trường mầm non trên địa bàn thành phố Thái Nguyên	63
Bảng 3.1:	Kết quả khảo nghiệm tính cần thiết của các biện pháp	84
Bảng 3.2:	Kết quả khảo nghiệm tính khả thi của các biện pháp.....	85
Bảng 3.3:	Mối tương quan giữa tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp.....	87